

Nový ekonomický pořádek. Tito skončí poraženi. Šichtařová vysvětluje změny

- CZ24 News | 7. února 2022

ČESKO: Je velká chyba myslet si, že těm, kdo vám touží vládnout, stačí jednou dvakrát ustoupit, jejich touha po vládnutí se nasytí a dají vám pokoj. „Je chyba myslet si, že jedním ústupkem ze svobody si koupíte zbytek svobody. Je to právě opačně,“ reaguje Markéta Šichtařová na schválení novely pandemického zákona. Ředitelka analytické společnosti Next Finance v komentáři ke zvýšení základní úrokové sazby bankovní radou České národní banky na nejvyšší hodnotu od ledna 2002 tvrdí, že jsme definitivně vzali zpětný chod.

Bankovní rada České národní banky na svém čtvrtěčním zasedání zvýšila základní úrokovou sazbu o 0,75 procentního bodu na 4,5 procenta, což je nejvyšší hodnota od ledna 2002. Jaké důsledky tento krok centrální banky přinese?

Vzali jsme zpětný chod. Definitivně. Světová ekonomika mění paradigma. A s ním se mění všechno. Abychom to ovšem zasadili do toho správného kontextu a pochopili, o co tu kráčí, musíme se nad tím rozkročit trochu víc zešíroka.

Zhruba od dob globální finanční krize v roce 2008 zvítězilo ve světových centrálních bankách paradigma, podle kterého jakékoliv zakolísání hospodářského růstu je špatně, a abychom zabránili dalšímu propadu HDP, musíme světovou ekonomiku podporovat velmi expanzivní fiskální i monetární politikou. V překladu do lidštější řeči, vlády se musí zadlužovat a centrální banky musí tisknout peníze, aby tyto peníze hrnuté do oběhu vládami i centrálními bankami udržely ekonomiku v růstu. A tyto peníze nezpůsobí inflaci, protože jsou „tištěné“ chytře a „docela jinak“, než jak se kdy v minulosti tiskly. Tento údajně „chytrý“ tisk peněz dostal název *kvantitativní uvolňování*. Samozřejmě to nyní popisují poněkud zvládnutě a zjednodušeně, ale v zásadě lze přístup k hospodářské politice tímto způsobem popsat.

Jenomže, samozřejmě nic jako „chytrý tisk peněz“ neexistuje, peníze jsou pořád jen peníze a buď v oběhu jsou, nebo nejsou; není nic mezi tím. Takže větší kvantum peněz v oběhu muselo způsobit inflaci. A to nutně musí vést k převrácení paradigmatu. Jestli až dosud alfa a omega hospodářské politiky byl hospodářský růst, teď se tím stává inflace – a v důsledku toho omezování tisku peněz a současně zvyšování úrokových sazeb. Znamená to mnohem víc než „jen“ zdražení úvěrů. Právě tisk peněz určoval charakter předešlých zhruba 13 let. Takže tím je dáno, že charakter dalších několika let musí být odlišný.

Úvěry budou v další dekádě dražší než v předešlé. Přestává se dostávat podpory akciím. Dluhopisy přijdou hned o dva přídatné motory: o nízké úroky, které firmy a státy motivovaly k zadlužování, a uměle pěstovanou poptávku ze strany centrálních bank. Největším poraženým tohoto nového paradigmatu proto budou všechny fondy kolektivního investování, které mají svou strategii postavenou právě na dluhopisech.

Objevily se různé výklady toho, čím doprovodil toto rozhodnutí guvernér Jiří Rusnok. Jednak že ČNB není s utahováním své měnové politiky u konce a že nelze vyloučit, že letos na jaře zvýší základní sazbu až na pět procent, nebo dokonce na 5,25 procenta. Častější byl ale názor vyplývající ze zveřejněné prognózy, že narůst základní sazby na úroveň pěti a více procent je v letošním roce prakticky vyloučen, a že naopak ČNB připravuje trh na možné zahájení snižování základní sazby ve druhé polovině letošního roku. Co nás tedy v tomto

směru může čekat?

V měnové politice a obecně v ekonomice není možné „vyloučit“ vůbec nic. Ale pokud bychom se měli řídit nejpravděpodobnějším scénářem, tak inflace zůstane zvýšená delší dobu. Pravda, kulminuje teď na jaře, potom se sníží. Ale rozhodně se nesníží tam, kde jsme na ni byli zvyklí v předešlých deseti letech. A proto taky nelze očekávat, že by se tak nízko vrátily úrokové sazby. Já jsem přesvědčena, že úrokové sazby zůstanou vysoko nad průměrem předešlých deseti let po hodně dlouhou dobu. A nějaké symbolické posuny nahoru či dolů o čtvrt procentního bodu v tom nehrají moc roli.

Po 35 hodinách mimořádné schůze schválila Poslanecká sněmovna ve stavu legislativní nouze novelu pandemického zákona. Jak si vysvětlujete, proč zrovna na tento zákon, který je tak fundamentálním zásahem do svobody, nová vláda tak spěchala? Lze uznat argument premiéra Fialy, že novela bude sloužit jako pojistka v případě, že bychom čelili nějakému nečekanému nástupu nové vlny nemoci covid-19?

Blbost se neděje podle scénáře nebo za účelem. Blbost se děje prostě živelně. Ti, kdo vám touží vládnout a ovládat vás, nemají na mysli vaše dobro nebo snad dokonce svobodu. Kdyby jejich osobním nastavením byla svoboda, nechtěli by vám vládnout.

Je velká chyba myslet si, že těm, kdo vám touží vládnout, stačí jednou dvakrát ustoupit, jejich touha po vládnutí se nasytí a dají vám pokoj. Je chyba myslet si, že jedním ústupkem ze svobody si koupíte zbytek svobody. Je to právě opačně.

Socialisté, kteří chtějí ovládat, nemají jako cíl nějaký stav, nýbrž proces – proces omezování svobody. Tak, jako když vyděláváte peníze, nechcete získat peněz tolik a tolik, ale chcete vydělávat; tak, jako když jste sportovec, nechcete získat jednu medaili, ale chcete vyhrávat. Zrovna tak ti, kdo vás chtějí omezovat, nechtějí nastolit nějakou míru omezení, ale chtějí omezovat. Je to součást jejich DNA, jejich osobního nastavení.

Pandemický zákon nebyl schválen, protože by vláda chtěla nastolit nějaký stav – byl schválen, protože to vládě prošlo. Protože se veřejnost nechala vyšikanovat a vycukat natolik, že si to prostě nechala líbit. Nic víc v tom nehledejte.

Když Nejvyšší správní soud zrušil jako nezákonnou povinnost prokazovat se covidovým certifikátem pro využívání služeb, pro vstup na kulturní a další akce, prohlásil zklamáný Vlastimil Válek (TOP 09): „Rozhodnutí Nejvyššího správního soudu je přesně ten důvod, proč potřebujeme novelizovat pandemický zákon.“ Soud dal vládě čas na nápravu restrikcí do 9. února. Vláda však rychle přišla s tím, že ke stejnému datu toto opatření ruší, s rozhodnutím soudu to prý ale nesouvisí. Je z téhle posloupnosti a z Válkovy reakce patrné, zda ministr zdravotnictví kontroly pro vstupy chce, nebo ne?

Plyne z toho jedině: Nekonzistentnost. Je to potvrzením toho, co jsem řekla výše. Nejde o stav, nejde o skutečný zákon, jde o proces, o touhu řídit a ovládat.

My jsme během pouhých dvou let v medicíně i ve státní regulaci zrušili to, k čemu jsme dospěli během uplynulých možná dvou set let: totiž zrušili jsme takzvanou *evidence based medicine*. Zrušili jsme konzistentnost.

Válkova reakce tedy nemluví o tom, co je, či není potřeba. Mluví o tom, že jako člověk je ministr nekonzistentní, tedy nekompetentní.

Stačily dva roky pandemie nemoci covid-19 a průměrný dluh všech 27 států Evropské unie ve vztahu k HDP se blíží hranici 100 %. Přitom ještě v roce 2019 to bylo 77,5 %. Je to i tím,

že byla pozastavena platnost pravidel Paktu o stabilitě a růstu. Je na čase rozvolnit, jak to požadují Francie a Itálie, nebo jinak změnit pravidla Paktu, jak zaznívá od Evropské unie? Jakým směrem? K čemu jsou pravidla, jejichž dodržování se nevymáhá?

Je na čase zrušit eurozónu. A ne, nesmějte se, že to je od tématu. To je totiž celá pointa v pozadí. Kdyby eurozóny nebylo, kdyby eura nebylo, jižanské země by se nikdy nedokázaly předlužit tak, jak se předlužily, nikdy by se totiž nedostaly k úvěrům tak levně, jako se k nim dostávaly.

A kdyby se jižanské země nepředlužily, nikdy by nemohlo dojít k takovému předlužení celé zóny. A nemohlo by dojít ani k tak nízkým úrokovým sazbám, jaké jsme v Evropě měli a v eurozóně stále ještě máme. A nemohlo by tedy dojít k takové inflaci, kterou dneska máme a která se propisuje i k nám! Jistě i v USA je inflace, ale má dost jiný vývoj a nebude tak dlouhodobá. My jsme ale už za bodem návratu. Nějaký Pakt stability je mrtev. Teď už se zadlužování utrhl.

A víte, jak ho Evropa „vyřeší“? Nechá dluh požrat inflací. Víte, kdo to zaplatí? Především důchodci, kteří mnohde povinně nacpali své peníze do penzijních fondů, které dnes jsou největšími vlastníky státních dluhů. Tak už se vám začíná rozsvěcet, proč jsem vždy byla proti povinnému investování do penzijních fondů?

Po neúspěchu v říjnových volbách, v nichž neobhájil svůj mandát, se do Sněmovny vrací pirátský exposlanec Mikuláš Ferjenčík. Bude dělat asistenta Jakubu Michálkovi, což oba triumfálně oznámili na sociálních sítích. Nepřekvapuje vás, že ani čtyři roky práce poslance nepomohly absolventovi oboru základy humanitní vzdělanosti na Fakultě humanitních studií Univerzity Karlovy a bývalému koordinátorovi dobrovolníků v protikorupční iniciativě Rekonstrukce státu k tomu, aby si našel místo v soukromé sféře a nemusel by pořád natahovat ruku po státních penězích, což nyní v případě asistenta obnáší 50 tisíc měsíčně?

Ne, nepřekvapuje mě to. Je to přeci definiční znak politika. Kdyby něco uměl a uměl by se uživit podnikáním, neměl by touhu parazitovat ze státních peněz na těch, kteří to umějí.

[ZDROJ](#)